

Ας θυμηθούμε τι μάθαμε την προηγούμενη φορά για τους χρόνους των ρημάτων:

Ενεστώτας → μας μιλά για κάτι που γίνεται τώρα

Παρατατικός → κάτι που γινόταν χτες, συνέχεια

Αόριστος → κάτι που έγινε χτες, για μια στιγμή μόνο

Το χιόνι **έπεσε** επάνω στον Μαρκοβάλντο. Το ρήμα «έπεσε» μας λέει **τι συνέβη** στον Μαρκοβάλντο.

Τα ρήματα που μας δείχνουν **τι έγινε στο παρελθόν** λέμε ότι είναι σε χρόνο **Αόριστο**.

Και το ρήμα «κοίταζε» αναφέρεται στο παρελθόν. Μας δείχνει όμως **τι γινόταν** πριν πέσει το χιόνι στον Μαρκοβάλντο.

Τα ρήματα που μας δείχνουν **τι γινόταν στο παρελθόν** λέμε ότι είναι σε χρόνο **Παρατατικό**.

» Χρόνοι του ρήματος

Ενεστώτας:	Τι γίνεται τώρα.	(π.χ. παίζω)
Παρατατικός:	Τι γινόταν στο παρελθόν.	(π.χ. έπαιζα)
Αόριστος:	Τι έγινε στο παρελθόν.	(π.χ. έπαιξα)

- ❖ **Πήγαινε στο βιβλίο μαθητή των Ελληνικών σου στη σελίδα 13 και διάβασε προσεκτικά το παράδειγμα του ρήματος παίζω στον Ενεστώτα, Παρατατικό και Αόριστο.**
- ❖ **Τώρα μελέτησε προσεκτικά τον πιο κάτω πίνακα και μετά συμπλήρωσε την άσκηση 8, σελ.13 του Βιβλίου των Ελληνικών.**

Η ορθογραφία Αορίστου και Παρατατικού

✓ Τα ρήματα που τελειώνουν σε -ώνω σχηματίζουν αόριστο και παρατατικό σε -ωνα και -ωσα (π.χ. μεγαλώνω - μέγάλωνα - μέγάλωσα).

✓ Όσα τελειώνουν σε -ίζω σχηματίζουν αυτούς τους χρόνους με -ι (π.χ. σκουπίζω - σκούπιζα - σκούπισα).

Εξαιρούνται: αθροίζω - άθροιζα - άθροισα

δανείζω - δάνειζα - δάνεισα

δακρύζω - δάκρυζα - δάκρυσα κ.α.

✓ Τα ρήματα που στην τελευταία συλλαβή τους έχουν δύο λ στον παρατατικό διατηρούν και τα δύο ενώ στον αόριστο χάνουν το ένα (π.χ. σφάλλω - έσφαλλα - έσφαλα).

✓ Άλλα ρήματα σχηματίζουν τον αόριστο και παρατατικό όπως πιο κάτω:

ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ	ΑΟΡΙΣΤΟΣ
αφήνω	άφηνα	άφησα
στήνω	έστηνα	έστησα
ντύνω	έντυνα	έντυσα
χύνω	έχυνα	έχυσα
κλείνω	έκλεινα	έκλεισα
ρωτώ	ρωτούσα	ρώτησα
μεθώ	μεθούσα	μέθυσα
ανεβαίνω	ανέβαινα	ανέβηκα
στέλνω	έστελνα	έστειλα
γέρνω	έγερνα	έγειρα
μπαίνω	έμπαινα	μπήκα
μένω	έμενα	έμεινα
λέω	έλεγα	είπα
πίνω	έπινα	ήπια
τρώω	έτρωγα	έφαγα
πλένω	έπλενα	έπλυνα

❖ **Ας πάμε τώρα στις ασκήσεις 5, 6 και 7 του Βιβλίου Ελληνικών σελ.13-14. Ακολούθησε τις πιο κάτω οδηγίες.**

Φτιάξε σύνθετες λέξεις με πρώτο συνθετικό το χιόνι.

* Θυμήσου ότι:

- σε κάποιες σύνθετες λέξεις το τελευταίο **-ι** του χιονιού θα γίνει **-ο-**
- η σύνθετη λέξη θα πάρει μόνο ένα τόνο

Παίζω με τις λέξεις

5 Φτιάξε λέξεις από χιόνι!

- χιόνι — άνθρωπος = χιονάνθρωπος
- χιόνι — θύελλα = ...
- χιόνι — νερό = ...
- χιόνι — πόλεμος = ...
- χιόνι — μπάλα = ...

❖ **Άσκηση 6: Υπογράμμισε για κάθε φράση τη σωστή σημασία της από τη δεύτερη στήλη.**

6 Σε συνεργασία με τον διπλανό ή τη διπλανή σου υπογραμμίστε τη σωστή σημασία των φράσεων.

τι λέω

σαν τα χιόνια	Λέγεται για κάποιον που εμφανίζεται ύστερα από μεγάλη απουσία.	μας εφερές την κακοκαιρία
η τηλεόραση κάνει χιόνια	Οι κεραίες της τηλεόρασης πάντα πιάνουν κάποιο είδος σήματος. Όταν δεν είναι καλό	η τηλεόραση δεν έχει καλό σήμα
χιόνι είναι τα χέρια σου	Συμβαίνει όταν κρυώνεις πολύ!	η τηλεόραση έχει βλάβη έχεις παγωμένα χέρια
μαθημένα τα βουνά στα χιόνια	Για κάποιον που έχει αντιμετωπίσει πολλές δυσκολίες και δε φοβάται πια ό,τι κι αν συμβεί.	μου αρέσει το χιόνι δε με τρομάζουν οι δυσκολίες

❖ **Λύσε τώρα την άσκηση 7:**

7 Γράφω σωστά

7 Υπογράμμισε το κομμάτι που είναι ίδιο στην παρακάτω οικογένεια λέξεων.
κρύο   κρυώνω   κρουλόγημα

❖ Πήγαινε τώρα στα φυλλάδια που δώσαμε πριν κλείσουν τα σχολεία. Βρες το φυλλάδιο με τη σελίδα αριθμός 6 και διάβασε προσεκτικά τον **Ενεστώτα** και **Παρατατικό** των ρημάτων **είμαι** και **έχω**. Παρατηρείς κάτι σχετικά με την ορθογραφία τους;

Ενότητα 6 : Ποιτίες ντυμένες στα λευκά

Η πόλη χάθηκε στο χιόνι (συνέχεια) 1

Ρήμα Είμαι - Έχω

Το ρήμα «είμαι»

Το ρήμα « **είμαι** » στον Ενεστώτα και τον Παρατατικό

	ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ
	Ενικός αριθμός	Ενικός αριθμός
εγώ	είμαι	ήμουν
εσύ	είσαι	ήσουν
αυτός, -ή, -ό	είναι	ήταν
	Πληθυντικός αριθμός	Πληθυντικός αριθμός
εμείς	είμαστε	ήμασταν (ήμασταν)
εσείς	είστε	ήσαστε (ήσασταν)
αυτοί, -ές, -ά	είναι	ήταν

Πολύ σωστά παρατηρήσες! Το ρήμα **είμαι** στον **παρατατικό** σε όλα τα πρόσωπα **γράφεται με η-**

Το ρήμα «έχω»

Το ρήμα « **έχω** » στον Ενεστώτα και τον Παρατατικό

	ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ
	Ενικός αριθμός	Ενικός αριθμός
εγώ	έχω	είχα
εσύ	έχεις	είχες
αυτός, -ή, -ό	έχει	είχε
	Πληθυντικός αριθμός	Πληθυντικός αριθμός
εμείς	έχουμε	είχαμε
εσείς	έχετε	είχατε
αυτοί, -ές, -ά	έχουν	είχαν

Το ρήμα **έχω** σε όλα τα πρόσωπα στον **παρατατικό** **γράφεται με ει-**

❖ Τώρα λύσε τη σελίδα 7. Προσοχή στην ορθογραφία!!!

Αν δυσκολευτείς να θυμάσαι:

ΧΤΕΣ -
ΣΥΝΕΧΕΙΑ

ΧΤΕΣ - ΜΙΑ
ΣΤΙΓΜΗ

1. Γράφω τα ρήματα στον Παρατατικό και τον Αόριστο, στο πρόσωπο που βρίσκονται.

ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ	ΑΟΡΙΣΤΟΣ
τραγουδάτε		
αγαπάει		
δανείζω		
αθροίζουν		
ακούει		
ψήνεις		
φωνάζουν		

2. Συμπληρώνω τις παρακάτω προτάσεις βάζοντας το ρήμα **είμαι** στον Ενεστώτα ή τον Παρατατικό στο πρόσωπο που πρέπει.

Η μητέρα μου είπε πως _____ καλό παιδί.

Πού _____ χθες το βράδυ ;

Στο τμήμα των Αγγλικών μου _____ 15 παιδιά.

Ποιος _____ αυτός που μας κοιτάζει ;

Το Πάσχα _____ στο χωριό του μπαμπά μου.

Πού _____ οι μαθητές της Γ' τάξης την προηγούμενη ώρα ;

Η δασκάλα είπε: «Πέρσι _____ οι καλύτεροι μαθητές, αλλά φέτος δεν _____, γιατί δε διαβάζετε καθόλου.

3. Συμπληρώνω τις παρακάτω προτάσεις βάζοντας το ρήμα **έχω** στον Ενεστώτα ή τον Παρατατικό στο πρόσωπο που πρέπει.

Τι _____ σήμερα και είσαι στενοχωρημένος ;

_____ ένα ωραίο αυτοκινητάκι, αλλά χάλασε.

Ποιο μάθημα _____ να διαβάσουμε στη Γλώσσα ;

Κάποτε _____ ό,τι ήθελαν, αλλά τώρα έχασαν τα πάντα.

Εσύ δεν _____ χθες καθόλου διάθεση να παίξουμε.

Η αδερφή μου _____ πράσινα μάτια.

Ο Μάριος _____ πολλές σφραγίδες, αλλά τις χάρισε στον Πέτρο.

